

**UCHWAŁA NR IV/_____/2024
RADY GMINY LUTOWISKA
z dnia 25 września 2024 roku**

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania ich wykonania

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) oraz art. 50 ust. 6, ust. 6a i ust. 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283) **Rada Gminy Lutowiska uchwala, co następuje:**

§1. Określa się:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania;
- 3) szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

§2.

1. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usługi sąsiedzkie dla mieszkańców gminy Lutowiska są przyznawane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lutowiskach, zwany dalej „Ośrodkiem”.
2. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usługi sąsiedzkie, zwane dalej „usługami” przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do udzielenia tej formy pomocy określone w ustawie o pomocy społecznej, zwanej dalej „ustawą”.
3. W przypadku ubiegania się o specjalistyczne usługi opiekuńcze o których mowa w ust. 1 i 2, do wniosku należy załączyć zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza specjalistę zawierające informacje o rodzaju i wymiarze specjalistycznych usług opiekuńczych, których wymaga osoba oraz zalecenia do ich realizacji.

§3.

1. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane jako forma uzupełnienia usług opiekuńczych świadczonych przez Ośrodek lub jako odrębna forma usług.

2. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane osobom, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.
3. Zakres oraz wymiar usług sąsiedzkich ustalany jest indywidualnie na podstawie wywiadu środowiskowego i potrzeb osoby wymagającej opieki i jest uzależniony od stanu zdrowia osoby wymagającej opieki, jej sytuacji rodzinnej i materialnej ustalonej przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego oraz możliwości zabezpieczenia usług przez Ośrodek.
4. Usługi sąsiedzkie obejmują:
 - 1) pomoc w przygotowywaniu, podawaniu i spożywaniu posiłków;
 - 2) pomoc w wykonywaniu prac porządkowych, w tym w szczególności: sprzątanie mieszkania, wynoszenie śmieci, pranie i prasowanie odzieży i bielizny pościelowej, sianie łóżka;
 - 3) przynoszenie opału i palenie w piecu;
 - 4) przynoszenie wody;
 - 5) wynoszenie nieczystości;
 - 6) podstawową opiekę higieniczno – pielęgnacyjną, w tym w szczególności: pomoc w korzystaniu z toalety, mycie głowy, mycie ciała, kąpiel, czesanie, golenie, obcinanie paznokci u rąk i nóg;
 - 7) realizację działań pomocowych poza domem osoby korzystającej z usług, w tym: dokonywanie bieżących zakupów, wizyty u lekarza, realizacja recept, załatwianie spraw urzędowych, odwiedziny w szpitalu;
 - 8) zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w tym: wyjście na spacer, pomoc w obsłudze komputera, tabletu, telefonu komórkowego i innych urządzeń służących do komunikacji, pomoc w korzystaniu z oferty różnego rodzaju miejsc i instytucji, np. kina, teatru, miejsc kultu religijnego, wydarzeń plenerowych;
 - 9) inne rodzaje wsparcia wynikające z indywidualnych potrzeb i sytuacji osoby ubiegającej się o usługi sąsiedzkie.

§4.

1. Odpłatność za usługi ustala się według niżej zamieszczonej tabeli, biorąc pod uwagę dochód i rodzaj gospodarstwa domowego:

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie, ustalony zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w procentach (%), w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy	Wskaźnik odpłatności za jedną godzinę usług w procentach (%) w odniesieniu do kosztu jednej godziny usług, o którym mowa w § 5 ust. 1 lub 2 uchwały dla:	
	osoby samotnie gospodarującej	osoby w rodzinie
do 150% kryterium dochodowego	bezpłatnie	bezpłatnie
powyżej 150% do 200%	2%	5%
powyżej 200% do 250%	5%	10%
powyżej 250% do 300%	10%	20%
powyżej 300% do 350%	15%	30%

powyżej 350% do 400%	20%	40%
powyżej 400% do 450%	30%	60%
powyżej 450% do 500%	50%	70%
powyżej 500% do 600%	70%	80%
powyżej 600%	100%	100%

2. Kwoty odpłatności wynikające z tabeli, o której mowa w ust. 1 zaokrąglą się do dwóch miejsc po przecinku.

§5.

1. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich ustala się jako równowartość 2% najniższej emerytury (brutto) zgodnie z komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych publikowanym w Monitorze Polskim.
2. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynosi 3% najniższej emerytury (brutto) zgodnie z komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych publikowanym w Monitorze Polskim.
3. W przypadku zmiany wysokości najniższej emerytury, o której mowa w ust. 1 i 2, zmiana kosztu usług opiekuńczych, o którym mowa w ust. 1 i 2 następuje od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana wysokości najniższej emerytury wynikająca z komunikatu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
4. Odpłatność za usługi ustalana jest miesięcznie.
5. Miesięczna odpłatność za usługi stanowi iloczyn kosztu jednej godziny usług ustalonego zgodnie z §4 niniejszej uchwały oraz liczby godzin usług faktycznie zrealizowanych w danym miesiącu.
6. Opłaty za zrealizowane usługi są wnoszone za okresy miesięczne na rachunek bankowy wskazany w decyzji administracyjnej przyznającej usługi w terminie określonym w decyzji.

§6. Rozliczenie wykonania usług sąsiedzkich następuje poprzez złożenie przez osobę świadczącą usługi karty pracy potwierdzonej podpisem osoby korzystającej z usług.

§7.

1. Osoba zobowiązana do ponoszenia odpłatności z tytułu usług opiekuńczych, może być częściowo lub całkowicie zwolniona z tej odpłatności w przypadku:
 - 1) analizy wydatków świadczeniobiorcy, uwzględniającej najbardziej niezbędne potrzeby z której wynika, że nie jest ona w stanie ponieść odpłatności w wysokości wynikającej z niniejszej uchwały,
 - 2) ponoszenia opłat za więcej niż jeden rodzaj usług opiekuńczych lub ponoszenia opłat za usługi realizowane na rzecz innych członków gospodarstwa domowego;
 - 3) konieczności ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej lub ośrodku wsparcia, placówce opiekuńczo – wychowawczej, placówce leczniczo – rehabilitacyjnej, opiekuńczo – leczniczej lub pielęgnacyjno – opiekuńczej;
 - 4) ponoszenia udokumentowanych znacznych wydatków w stosunku do uzyskiwanych dochodów, związanych z procesem leczenia, np. koszty leczenia, rehabilitacji, zakupu leków, artykułów higienicznych i pielęgnacyjnych, stosowania diety zgodnie ze wskazaniami lekarza i innych;

- 5) poniesienia strat materialnych w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej;
 - 6) przejawiania niezaradności życiowej wynikającej z choroby lub wieku;
 - 7) ukończenia przez świadczeniobiorcę 80 roku życia.
2. Zwolnienie z ponoszenia opłat przyznaje się na czas określony.

§8. Traci moc uchwała nr XXXIV/163/2018 Rady Gminy Lutowiska z dnia 16 marca 2018 r. w sprawie ustalenia warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z obowiązku ich ponoszenia oraz trybu ich pobierania ze zmianami.

§9. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lutowiska.

§10. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

UZASADNIENIE

Art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej zobowiązuje Radę Gminy do określenia, w drodze uchwały, szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1693), z dniem 1 listopada 2023 r. przyznano gminom możliwość organizowania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.

Zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6 określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Jednocześnie, zgodnie z art. 50 ust. 6b ustawy o pomocy społecznej rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób, o których mowa w ust. 1 i 2 ustawy o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie są formą świadczenia pomocy na rzecz osób, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają wsparcia innych osób. Powyższa pomoc pozwala na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, zapewniając zainteresowanym prawidłowe i możliwie najdłuższe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania, a tym samym opóźnia umieszczenie osób wymagających pomocy w placówkach całodobowych. Specyficzne ukształtowanie terenu gminy Lutowiska (znaczne oddalenie od siebie poszczególnych miejscowości, mała liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach) sprawia, że wprowadzenie w gminie możliwości udzielania wsparcia w formie sąsiedzkich usług opiekuńczych, może ułatwić udzielenie pomocy osobom potrzebującym.

Zakres zmian, proponowanych w niniejszej uchwale jest znaczny, dlatego też zasadne jest uchylenie uchwały nr XXXIV/163/2018 Rady Gminy Lutowiska z dnia 16 marca 2018 r., pozwoli to bowiem na nadanie dokumentowi przejrzystości i czytelności.